

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl dne 27. 3. 2024 v neveřejném zasedání o dovolání, které podali obviněný **Ing. Marek Gába**, nar. 8. 7. 1977 v Ostravě, trvale bytem Za Školou 2840/10, 700 300 Ostrava – Zábřeh a dále i **nejvyšší státní zástupce** v neprospěch obviněného, oba proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 9. 2023, sp. zn. 5 To 340/2022, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 71 T 64/2021, takto:

- I. Podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. **se zrušují** rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 9. 2023, sp. zn. 5 To 340/2022, a to ve výroku, jímž bylo za podmínek § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. ř. nově rozhodnuto o vině obviněného pokusem trestného činu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 146 odst. 1 tr. zákoníku, o upuštění od uložení souhrnného trestu ve vztahu k odsouzení rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640, o povinnosti obviněného nahradit nemajetkovou újmu poškozené Mgr. Jarmile Gábové a o odkázání poškozené Veřejné zdravotní pojišťovny České republiky, regionální pobočky Ostrava, pobočky pro Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
- II. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. **se zrušují** také všechna další rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.
- III. Podle § 223 odst. 2 tr. ř. per analogiam se z důvodu podle § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. trestní stíhání obviněného **Ing. Marka Gáby**, nar. 8. 7. 1977 v Ostravě, trvale bytem Za Školou 2840/10, 700 30 Ostrava-Zábřeh,

pro skutek spočívající v tom, že *dne 22. 9. 2017 v době kolem 16.00 hod. v Ostravě-Zábřehu, na ulici Za Školou č. 2840/10, ve společně obývaném bytě v obývacím pokoji, po předchozí slovní rozepři, týkající se nevěry, svou manželku – poškozenou Mgr. Jarmilu Gábovou, nar. 16. 3. 1979, fyzicky napadl tak, že v době, kdy na prsou oběma rukama držela notebook, obsahující údajně kompromitující skutečnosti, strčil oběma rukama do oblasti, kde držela notebook, takovou intenzitou, že upadla na záda na sedací soupravu, kde ji zalehl a snažil se jí ze sevření notebook vytrhnout, přičemž jí po dobu zhruba 30 sekund jednou rukou páčil pravou ruku a druhou rukou jí zakrýval ústa, jelikož volala o pomoc, načež poškozenou dále fyzicky napadl tak, že ji nejméně dvěma údery pěstí pravé i levé ruky udeřil do levé i pravé lícni kosti obličeje a poté, co se z jeho sevření vymanila a notebook odhodila na zem, v důsledku čehož se poškodil, udeřil ji jedenkrát pěstí do obličeje do oblasti nosu, načež začala z nosu krváčet, čímž jí způsobil středně těžká poranění, spočívající v zhmoždění měkkých tkání pravé tváře se zlomeninou levého kloubního výběžku dolní čelisti s nutností mezičelistní fixace, lehký otřes mozku, podvrtnutí krční páteře bez nutnosti fixace krčním límcem a zhmoždění měkkých tkání paže oboustranně, která*

si vyžádala lékařské ošetření spojené s hospitalizací na klinice ústní, čelistní a obličejové chirurgie Fakultní nemocnice Ostrava od 22. 9. 2017 do 27. 9. 2017 a následnou dobu léčení v celkové délce 4 týdnů

v němž byl obžalobou Okresního státního zastupitelství v Ostravě ze dne 2. 6. 2018, sp. zn. 7 Zt 61/2018, spatřován přečin ublížení na zdraví § 146 odst. 1 tr. zákoníku,

zastavuje, neboť trest, k němuž může trestní stíhání vést, je zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen.

Odůvodnění:

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 9. 6. 2022, č. j. 71 T 64/2021-800 (dále také jen „rozsudek soudu prvního stupně“), byl obviněný Ing. Marek Gába (dále jen „obviněný“ nebo „dovolatel“) uznán vinným přečinem ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se podle skutkových zjištění jmenovaného soudu dopustil následovně:

dne 22. 9. 2017 v době kolem 16.00 hod. v Ostravě-Zábřehu, na ul. Za Školou č. 2840/10, ve společně obývaném bytě v obývacím pokoji, po předchozí slovní rozepři, týkající se nevěry, svou manželku, poškozenou Mgr. Jarmilu Gábovou, nar. 16. 3. 1979, fyzicky napadl tak, že v době, kdy na prsou oběma rukama držela notebook, obsahující údajně kompromitující skutečnosti, strčil oběma rukama do oblasti, kde držela notebook, takovou intenzitou, že upadla na záda na sedací soupravu, kde ji zalehl a snažil se jí ze sevření notebook vytrhnout, přičemž jí po dobu zhruba 30 sekund jednou rukou páčil pravou ruku a druhou rukou jí zakrýval ústa, jelikož volala o pomoc, načež poškozenou dále fyzicky napadl tak, že ji nejméně dvěma údery pěstí pravé i levé ruky udeřil do levé i pravé lícní kosti obličeje, a poté, co se z jeho sevření vymanila a notebook odhodila na zem, v důsledku čehož se poškodil, udeřil ji jedenkrát pěstí do obličeje do oblasti nosu, načež začala z nosu krváčet, čímž jí způsobil poranění, spočívající nejméně ve zhmoždění měkkých tkání obličeje, objektivně se projevující otokem nad levou tvář, stavem po krvácení z levé nosní dírky, zhmožděním čelistního (temporomandibulárního) kloubu dolní čelisti vlevo, krevním výronem kolem pravého oka, dále krevní výron vpravo v oblasti bicepsu a zápěstí, vlevo v oblasti lokte, která si vyžádala, v případě správné diagnózy a správné volby léčebného postupu, dobu léčení v trvání nejméně jednoho týdne.

2. Za tento přečin a sbíhající se přečin pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku, pro nějž byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640, jenž nabyl právní moci dne 26. 10. 2021, byl obviněný odsouzen podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, za použití ustanovení § 43 odst. 2 tr. zákoníku, k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byl tento trest podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 let a 6 měsíců.

3. Okresní soud v Ostravě současně zrušil výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640, jenž nabyl právní moci dne 26. 10. 2021, jakož i všechna rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo, tímto způsobem pozbyla podkladu.
4. Soud prvního stupně také rozhodl, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obviněný povinen zaplatit na náhradě škody poškozené Mgr. Jarmile Gábové, nar. 16. 3. 1979, trvale bytem Františka Čechury 4471/12, 708 00 Ostrava-Poruba, částku 15 726 Kč. Poškozenou Všeobecnou zdravotní pojišťovnu České republiky, regionální pobočku Ostrava, pobočku pro Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj, se sídlem Masarykovo náměstí 24/13, 702 00 Ostrava, podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázal se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
5. Proti shora citovanému rozsudku soudu prvního stupně podal obviněný odvolání, o němž Krajský soud v Ostravě rozhodl rozsudkem ze dne 26. 9. 2023, č. j. 5 To 340/2022-875, a to tak, že podle § 258 odst. 1 písm. b) a d) tr. ř. napadený rozsudek soudu prvního stupně zrušil v celém rozsahu a za podmínek § 259 odst. 3 písm. a) a b) tr. ř. nově rozhodl tak, že obviněného uznal vinným pokusem přečinu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 146 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se podle skutkových zjištění jmenovaného soudu dopustil tím, že:

dne 22. 9. 2017 v době kolem 16.00 hod. v Ostravě-Zábřehu, na ulici Za Školou číslo 2840/10, ve společně obývaném bytě v obývacím pokoji, poté kdy vyvolal slovní rozepří týkající se nevěry, kterou chtěl své manželce, poškozené Mgr. Jarmile Gábové, narozené 16. 3. 1979, prokazovat údaji z jejího účtu u společnosti Google, ke kterému se chtěl z jím užívaného služebního notebooku přihlásit, na což reagovala poškozená úderem ruky do jeho obličeje, poškozenou po tomto úderu, aniž dále pokračovala v jeho napadání, s úmyslem jí ublížit na zdraví, vědom si své fyzické převahy spočívající přinejmenším v rozdílu výšky a hmotnosti mezi ním a poškozenou, udeřil nejméně jedenkrát otevřenou dlaní do obličeje, čímž jí způsobil poranění, spočívající nejméně ve zhmoždění měkkých tkání obličeje, objektivně se projevující otokem nad levou tvář, krvácením z levé nosní dírky, zhmožděním čelistního (temporomandibulárního) kloubu dolní čelisti vlevo, krevním výronem kolem pravého oka, kterážto zranění by si vyžádala v případě správné diagnózy a správné volby léčebného postupu dobu léčení v trvání maximálně 5 dnů, přičemž jen shodou okolností nedošlo u poškozené k závažnějším zraněním v podobě zlomeniny čelisti, vykloubení čelistního kloubu nebo podvrtnutí krční páteře, kterážto zranění by si vyžádala léčení delší než 7 dnů.

6. Odvolací soud následně podle § 44 tr. zákoníku upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k odsouzení obviněného rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640, jenž nabyl právní moci dne 26. 10. 2021, neboť trest uložený tímto rozsudkem je dostatečný.
7. Obviněnému dále podle § 228 odst. 1 tr. ř. uložil povinnost zaplatit na náhradě nemajetkové újmy spočívající v bolestném poškozené Mgr. Jarmile Gábové, nar. 16. 3. 1979, trvale bytem Františka Čechury 4471/12, 708 00 Ostrava-Poruba, částku 15 726 Kč. Poškozenou Všeobecnou zdravotní pojišťovnu České republiky, regionální pobočku Ostrava, pobočku pro Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj, se sídlem

Masarykovo náměstí 24/13, 702 00 Ostrava, podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázal se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

II. Dovolání a vyjádření k němu

8. Proti rozsudku soudu druhého stupně podal dovolání jak obviněný, tak nejvyšší státní zástupce.
9. Obviněný své dovolání podané proti výrokům o vině, trestu a povinnosti nahradit nemajetkovou újmu poškozené opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. S ohledem na jím uvedené slovní vymezení dovolacího důvodu, kdy dovolání bylo podáno proto, že „napadené rozhodnutí stojí na skutkových zjištěních, které neplynou z provedeného dokazování“, měl patrně na mysli dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Tato zpochybňovaná skutková zjištění se podle něj mají týkat možných zranění poškozené a dále jeho úmyslu a motivu. Namítl, že ani jedna z těchto stěžejních skutkových okolností nejenže nebyla prokázána, ale nebyla ani prokazována.
10. V dovolání poukázal na určitou specifičnost řízení, kterou spatřoval v množství dějových linek celého případu a dále ve zmatcích ohledně diagnózy poškozené, když podle rozhodnutí soudu prvního stupně ji měl způsobit zlomeninu čelistního kloubu, avšak v rámci odvolacího řízení bylo na základě znaleckého zkoumání prokázáno, že čelistní kloub ve skutečnosti zlomený nebyl.
11. Uvedl, že odvolací soud ho shledal vinným ze spáchání pokusu přečinu ublížení na zdraví, neboť naznal, že pouze shodou náhod nedošlo vlivem jeho jednání k vážnějším následkům, než ke kterým údajně došlo. To je skutkové zjištění rozhodné pro naplnění znaků skutkové podstaty daného trestného činu. K uvedenému závěru však nebyl proveden jediný důkaz, a proto je takové skutkové zjištění ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Odvolací soud navíc nepopsal, v čem měly spočívat ony náhody, díky kterým poškozená nebyla „zraněna více“, ani to, z jakého důvodu nedošlo k dokonání trestného činu. Dále namítl, že ačkoliv soud druhého stupně dovozoval, že při malé změně okolností mohlo dojít k vážnějšímu zranění poškozené, posouzení takové potenciality zranění dalece přesahuje odbornost soudu. Takový závěr může učinit výhradně na základě znaleckého posudku. Soud totiž nemůže vědět, jaký úhel úderu ve vztahu k té které části obličeje je nutný ke způsobení toho kterého zranění. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 1968, sp. zn. 8 Tz 122/68, ze kterého má podle něj plynout, že odvolací soud nemůže potenciál jednání obviněného ve vztahu ke zranění poškozené dovozovat, ale musí jej prokázat. V dané věci se však žádný ze znaleců nevyjadřoval k tomu, jaká zranění mohla být poškozené způsobena, pokud by úder vedl jiným směrem.
12. Neméně podstatné, a na stejném principu postavené, pochybení, pak shledal i v tom, že odvolací soud bez dalšího učinil závěr, že výše popsaná potenciální zranění by si vyžádala dobu léčení delší než 7 dní. To přitom není notoriitou, naopak i tuto skutečnost bylo třeba prokazovat (např. znaleckým posudkem).
13. Odvolací soud uzavřel, že poškozené ušetřil pouze jednu ránu, podle znaleckého posudku MUDr. Duchaňové a doc. MUDr. Šmuclera, CSc., navíc „malé až menší než střední intenzity“. Podle něj s tímto skutkovým závěrem hrubě nekoresponduje skutkový

závěr o potenciálních zraněních poškozené, když ke způsobení zlomeniny čelistního kloubu či podvrtnutí krční páteře by bylo jistě zapotřebí užití násilí o podstatně vyšší intenzitě. Dále uvedl, že s tím nekoresponduje ani skutkový závěr odvolacího soudu, že obviněný měl potřebu prokazovat svou dominanci, a to tím, že poškozené vrátil úder s plnou razancí svých 181 cm výšky a 100 kg hmotnosti. To by pak podle jeho názoru znamenalo, že použil velkou intenzitu násilí, neboť ona plná razance vložená do úderu vedeného stokilogramovým mužem by jistě neodpovídala malé nebo menší než střední intenzitě násilí, kterou popisuje znalecký posudek. I zde odkázal na výše zmiňovaný judikát, a to rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 1968, sp. zn. 8 Tz 122/68.

14. Stran uvedených skutečností uzavřel, že odvolací soud učinil svůj skutkový závěr o potencialitě zranění poškozené bez opory v provedeném dokazování, a to na základě nesprávného skutkového závěru o použití plné razance stokilogramového muže a v rozporu se znaleckými závěry o malé nebo menší než střední intenzitě použitého násilí. Takové potenciální zranění je přitom rozhodující pro právní kvalifikaci skutku. Pokud by totiž nebylo dáno, nemohl by se dopustit přečinu ublížení na zdraví ve stadiu pokusu, protože by skutečně způsobená zranění poškozené nenaplnovala znaky ublížení na zdraví.
15. V dovolání dále sdělil, že nesprávná skutková zjištění učinil odvolací soud také ohledně jeho údajného úmyslu a motivu.
16. K námitce týkající se zavinění uvedl, že závěr odvolacího soudu o existenci nejméně nepřímého úmyslu je opět pouhým předpokladem, který je postaven na jeho údajném vědomí o tom, že může poškozené způsobit vážnější poranění a na tom, že s takovým následkem byl srozuměn. Ani jedna z těchto skutečností přitom nebyla předmětem dokazování. Jeho domnělé vědomí o možnosti způsobit vážnější poranění odvolací soud opřel pouze o jeho výškovou a hmotnostní, a tím i silovou, převahu. Při zachování povahy a intenzity použitého násilí však, podle jeho názoru, hmotnost, výška ani síla nehrají roli. Jeho vědomí a tím i jeho srozumění přitom nelze dovodit ani z obecné možnosti způsobit svým jednáním těžší následek než ten, který je zamýšlený. Ten totiž musí být vzhledem k charakteru jednání racionálně očekávatelný, reálný, nikoliv zcela náhodný. Není proto možné, aby po něm soud de facto požadoval, aby při ušetření facky malé až nižší než střední intenzity předpokládal, že takovým jednáním může způsobit zlomeninu čelisti, podvrtnutí krční páteře či vykloubení čelisti. Za takového stavu by pak podle jeho slov „nemohly existovat přestupky, jejichž podstata spočívá v užití násilí vůči jinému, neboť vždy existuje možnost, že se něco zvrtné a že tak bude způsoben těžší následek“.
17. S ohledem na uvedené namítl, že není pravdou, že k závažnějšímu poranění poškozené nedošlo jen shodou náhod. Při zachování charakteru útoku, tj. jedné rány otevřenou dlaní do oblasti obličeje poškozené, a jeho intenzity, by totiž byla shoda náhod spíše to, kdyby k závažnějšímu poranění skutečně došlo. Odvolací soud navíc neprokázal, že použil své silové převahy, případně, že za stávajících podmínek mohlo dojít k těžším následkům na straně poškozené.
18. Obdobně ohledně jeho motivu v podobě prokazování dominance v manželském vztahu uvedl, že nebyl nikdy dokazován, natož pak dokázán. Odvolací soud jej však dovozoval mimo jiné z toho, že poškozená ho udeřila pěstí do oka jako první, avšak ve svém útoku již nepokračovala.

19. Nakonec sdělil, že není z čeho učinit závěr, že poškozená nepokračovala v útoku, neboť se nelze spokojit s tím, že takové okolnosti nikdo nepopisoval. To totiž neznamená, že se nestaly. Případné pokračování v útoku ze strany poškozené nebylo předmětem dokazování, a to ačkoliv taková okolnost může hrát roli v hodnocení jeho úmyslu nebo motivu. Odpovědnost za zjištění skutkového stavu však neleží na samotném obviněném. To by znamenalo obrácení zásady in dubio pro reo, když by z toho, že nebyl zjišťován další útok poškozené, bylo vyvozováno automaticky, že takový útok zde nebyl, a následně dovozován nepřímý úmysl obviněného, resp. jeho motiv.
20. Na základě výše uvedených skutečností navrhl, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil a ve smyslu § 265m odst. 1 tr. ř. sám ve věci rozhodl rozsudkem tak, že obviněného zproští obžaloby, neboť skutek není trestným činem. Pokud by Nejvyšší soud neshledal důvody pro takový postup, navrhl, aby napadené rozhodnutí ve smyslu § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal odvolacímu soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.
21. Nejvyšší státní zástupce své dovolání opřel o dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř., neboť podle něj byl obviněnému uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jimž byl uznán vinným.
22. Namítl, že způsob rozhodnutí odvolacího soudu, který vyústil v aplikaci § 44 tr. zákoníku vedl k tomu, že odvolací soud nezákonným způsobem zasáhl do výroku o trestu a v konečném důsledku nastavil stav, jako by byl obviněnému uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jimž byl uznán vinným. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího soudu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2018, sp. zn. 5 Tdo 855/2018) a respektovanou komentářovou literaturu s tím, že výrok o upuštění od uložení souhrnného trestu podle § 44 tr. zákoníku je třeba považovat za výrok o trestu. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku pak nesmí být souhrnný trest mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. Nesmí být dokonce ani zcela shodný, tedy stejně přísný, neboť v takovém případě by bylo namíste upustit od jeho uložení. Souhrnný trest se přitom ukládá podle toho ustanovení trestního zákoníku, které je ze všech v úvahu přicházejících nejprísnejší.
23. Dále upozornil, že odvolací soud upustil od uložení souhrnného trestu přesto, že k tomu nebyly splněny zákonné podmínky. V důsledku jeho postupu je uložený trest mimo trestní sazbu stanovenou v zákoně za přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku (resp. za pokus tohoto přečinu). Při upuštění od uložení souhrnného trestu podle § 44 tr. zákoníku však platí obecné zásady pro stanovení druhu a výměry trestu podle § 39 tr. zákoníku. Odvolací soud nicméně opomněl zohlednit, že přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku je výrazně přísnějším trestným činem než přečin pomlvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku, za nějž byl obviněnému dříve uložen podmíněný trest odnětí svobody. Za tento mírnější přečin byl obviněnému uložen trest odnětí svobody ve výměře 5 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 2 let. Taková výměra je však o 1 měsíc nižší, než je dolní hranice trestní sazby stanovené pro přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, která činí 6 měsíců. Pokud tedy odvolací soud upustil podle § 44 tr. zákoníku od uložení souhrnného trestu, porušil tím pravidla o trestání vícečinného souběhu ve prospěch obviněného.
24. Nadto pak uvedl, že soudy ani neuvažovaly o použití § 58 tr. zákoníku, podle kterého lze uložit trest odnětí svobody kratšího trvání, než stanoví trestní zákoník u příslušné

skutkové podstaty obsažené v jeho zvláštní části. Již nalézací soud neshledal u obviněného žádné polehčující okolnosti, což při chybějícím dostatečném náhledu obviněného na spáchanou trestnou činnost promítl do přiměřeného druhu a výše trestu. Za tohoto stavu podle něj nelze akceptovat závěr odvolacího soudu, že dříve uložený trest, jehož výměra nedosahuje ani dolní hranice zákonné trestní sazby za nejpřísněji trestný čin, je možné považovat za dostatečný.

25. Nejvyšší státní zástupce proto navrhl, aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 9. 2023, sp. zn. 5 To 340/2022, ve výroku o upuštění od uložení souhrnného trestu, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k nimž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále aby postupoval podle § 265l odst. 1 tr. ř. a přikázal Krajskému soudu v Ostravě, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.
26. K dovolání obviněného se vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“). Uvedl, že byť dovolatel uplatnil důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř., z obsahu dovolání vyplývá, že namítá existenci důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., neboť shledává zjevný rozpor mezi rozhodnými skutkovými zjištěními, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, a provedenými důkazy. Státní zástupce zopakoval, že dovolání lze podat podle dovolacího důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. v případech, kdy jsou rozhodná skutková zjištění ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhané podstatné důkazy.
27. K námitkám dovolatele dále uvedl, že ze spáchání skutku popsaného ve výroku o vině v rozsudku odvolacího soudu jej usvědčují opatřené a provedené důkazy. Ke skutkovému závěru přitom oba soudy dospěly především na základě výpovědi obviněného a znaleckých posudků z oboru zdravotnictví ke vzniklým zraněním poškozené. Skutková zjištění popsaná ve skutkové větě v označeném výroku o vině rozsudku odvolacího soudu přitom logicky vyplývají z důkazů provedených v souladu s § 2 odst. 5 tr. ř. a vyhodnocených podle zásad vyjádřených v § 2 odst. 6 tr. ř. Skutková zjištění jsou tedy v souladu se skutečným obsahem důkazů bez známek jakékoli deformace, včetně povinné reakce soudu na obhajobu obviněného. Z odůvodnění rozsudku odvolacího soudu přitom vyplývá přesvědčivý vztah jednak mezi úvahami soudu při hodnocení důkazů a na tomto podkladě přijatými skutkovými zjištěními, jednak mezi skutkovými zjištěními a právními závěry z nich dovozenými. Navíc odvolací soud v napadeném rozsudku náležitě vyložil, na jakých důkazech založil své rozhodnutí, jakým způsobem je hodnotil, proč je takto hodnotil a z jakých skutkových závěrů vycházel při právním posouzení. O správnosti skutkových a právních závěrů odvolacího soudu, podle státního zástupce, nevznikají důvodné pochybnosti. Úder otevřenou dlaní přitom svědčí s ohledem na tělesnou konstituci obviněného o tom, že jeho úmysl směřoval ke způsobení újmy na zdraví poškozené ve smyslu § 122 odst. 1 tr. zákoníku. K dokonání tohoto činu však nedošlo z důvodů zcela nezávislých na vůli obviněného. K námitce ohledně motivu pak uvedl, že motiv není zákonným znakem přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, a proto tato námitka není způsobilá naplnit důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

28. Závěrem státní zástupce připomněl, že proti výroku o trestu v rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 9. 2023, sp. zn. 5 To 340/2022, podal dovolání v neprospěch obviněného nejvyšší státní zástupce a dále navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné. Souhlasil přitom s tím, aby Nejvyšší soud rozhodl podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. v neveřejném zasedání.
29. Obviněný využil svého práva a vyjádřil se k dovolání, které podal nejvyšší státní zástupce, jakož i k vyjádření státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství (viz body 26. – 28.). K dovolání uvedl, že nedošlo k porušení ustanovení o ukládání trestů, když judikatura, na kterou nejvyšší státní zástupce odkázal (viz bod 22.) uvádí, že je „porušením pravidel o trestání vícečinného souběhu, pokud dojde k upuštění od uložení souhrnného trestu podle § 44 tr. zákoníku, ačkoliv později projednávaná trestná činnost se posuzuje podle přísnějšího ustanovení trestního zákoníku a dříve uložený trest byl uložen podle mírnějšího ustanovení trestního zákoníku (§ 43 odst. 2 tr. zákoníku a contrario) …, pokud současně nebyly splněny a zohledněny podmínky pro uložení tohoto trestu pod dolní hranici zákonné trestní sazby podle § 40 odst. 2 nebo § 58 tr. zákoníku“. Z toho pak vyvozuje, že bez použití § 58 tr. zákoníku nelze upustit od uložení souhrnného trestu, pokud byl předchozím rozhodnutím uložen trest nižší než spodní hranice nově projednávaného činu, avšak za použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku takto učinit a contrario lze. Je podle něj přitom zřejmé, že odvolací soud použití § 58 tr. zákoníku zvažoval, když posuzoval přesně ty okolnosti případu, kterými je možné odůvodnit užití ustanovení o mimořádném snížení trestu.
30. Z výše uvedených důvodů proto navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání nejvyššího státního zástupce podle § 265i odst. 1 písm. e) odmítl jako zjevně neopodstatněné.
31. K vyjádření státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství k jeho dovolání obviněný uvedl, že se státním zástupcem lze souhlasit, že ačkoliv v dovolání uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř., jedná se o písařskou chybu a správně měl uplatnit dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Ve zbytku se již s vyjádřením státního zástupce neztotožnil. Uvedl, že je až velmi obecné a pouze uvádí, že dovolání obviněného je zjevně neopodstatněné, když všechny rozhodné skutkové závěry, které se promítly do výroku o vině napadeného rozhodnutí, mají oporu v provedeném dokazování. To však podle něj není pravdou, neboť rozhodná skutková zjištění napadeného rozhodnutí oporu v provedeném dokazování nemají. Podle jeho úsudku je právě toto důvodem faktu, že státní zástupce ve svém vyjádření blíže neuvádí, z čeho mají ony rozhodné skutečnosti plynout, jaké důkazy byly provedeny a jaký že „souhrn provedených důkazů zcela jednoznačně svědčí“ o pravdivosti rozhodných skutkových zjištění.

III.

Přípustnost dovolání a obecná východiska rozhodování

32. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) především zkoumal, zda jsou výše uvedená dovolání přípustná, zda byla podána včas a oprávněnými osobami, zda mají všechny obsahové a formální náležitosti a zda poskytují podklad pro věcné přezkoumání napadeného rozhodnutí nebo zda tu nejsou důvody pro jejich odmítnutí.

33. Dospěl přitom k závěru, že obě dovolání podaná proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 9. 2023, sp. zn. 5 To 340/2022, jsou přípustná z hlediska ustanovení § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř. Obviněný je osobou oprávněnou k podání dovolání podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř. a nejvyšší státní zástupce je osobou oprávněnou k podání dovolání podle § 265d odst. 1 písm. a) tr. ř.
34. Nejvyšší státní zástupce dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podal ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímž zákonným ustanovením.
35. Obviněný dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podal prostřednictvím svého obhájce, tedy v souladu s ustanovením § 265d odst. 2 tr. ř., rovněž ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímž zákonným ustanovením.
36. Dovolání je mimořádným opravným prostředkem, který lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř. Přitom nestačí, aby zákonný dovolací důvod byl jen formálně deklarován, ale je třeba, aby námitky dovolatele takovému důvodu také svým obsahem odpovídaly.
37. Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. je naplněn, pokud byl obviněnému uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným. Jiná pochybení soudu spočívající v nesprávném druhu či výměře uloženého trestu, zejména nesprávné vyhodnocení kritérií uvedených v § 38 až § 42 tr. zák. a v důsledku toho uložení nepřiměřeně přísného nebo naopak mírného trestu, nelze v dovolání namítat prostřednictvím tohoto ani jiného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 tr. ř.
38. Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy.
39. Obecně pak platí, že obsah konkrétních uplatněných námitek, o něž se opírá existence určitého dovolacího důvodu, musí věcně odpovídat zákonnému vymezení tohoto dovolacího důvodu podle § 265b tr. ř., nestačí jen formální odkaz na příslušné ustanovení obsahující některý z dovolacích důvodů.

IV.

Důvodnost dovolání

K dovolání nejvyššího státního zástupce

40. Nejvyšší soud nejprve konstatuje, že námitky, jež rozvedl ve svém dovolání nejvyšší státní zástupce, odpovídají jím uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. a jsou důvodné.
41. V návaznosti na to v obecné rovině připomíná zákonné pravidlo pro ukládání souhrnného trestu uvedené v § 43 odst. 2 tr. zákoníku. Podle uvedeného ustanovení soud uloží

souhrnný trest podle zásad uvedených v § 43 odst. 1 tr. zákoníku, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, trest ztráty vojenské hodnosti, trest propadnutí majetku nebo trest propadnutí věci, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším. Odsuzujícím rozsudkem podle odstavce 2 se rozumí i rozsudek, kterým bylo za podmínky § 48 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu (viz § 43 odst. 3 tr. zákoníku).

42. Podle § 44 tr. zákoníku soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.
43. S ohledem na § 21 odst. 1 a 2 tr. zákoníku je jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, pokusem trestného činu, a to za předpokladu, že nedošlo k dokonání trestného činu. Pokus trestného činu je přitom trestný podle trestní sazby stanovené na dokonání trestný čin.
44. Nejvyšší soud ve shodě se státním zástupcem připomíná, že výrok o upuštění od uložení souhrnného trestu podle § 44 tr. zákoníku je třeba považovat za výrok o trestu. Tímto výrokem se totiž konstatuje, že trest uložený dřívějším rozsudkem, jímž byla odsouzena část sbíhající se trestné činnosti, je dostatečný i pro tu jinou část sbíhající se trestné činnosti, která byla projednána a o níž bylo rozhodnuto dodatečně dalším odsuzujícím rozsudkem, jímž by jinak byl ukládán souhrnný trest za celou trestnou činnost. Ustanovení § 43 odst. 2 tr. zákoníku výslovně uvádí, že souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. Takový trest však dokonce nesmí být ani zcela shodný, tedy stejně přísný, neboť v takovém případě by bylo namístě upustit od uložení souhrnného trestu. Jinými slovy souhrnný trest musí být vždy přísnější než trest uložený dřívějším rozsudkem. Souhrnný trest se přitom ukládá vždy podle takového ustanovení trestního zákoníku, které je ze všech v úvahu přicházejících nejpřísnější. Přísnost se přitom posuzuje tak, že se nejprve porovnají horní hranice trestu odnětí svobody stanovené trestním zákoníkem u jednotlivých ustanovení (nepřichází-li v úvahu u některého z nich výjimečný trest), jsou-li stejné, porovnají se i dolní hranice trestu odnětí svobody, jsou-li i ty stejné, jsou určující další druhy trestů, které lze za ten který trestný čin uložit (více k tomu srov. ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 871–910).
45. Podle judikatury, na kterou odkázal státní zástupce, konkrétně podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2018, č. j. 5 Tdo 855/2018-28, výrok o upuštění od uložení souhrnného trestu je výrokem o trestu, jímž se konstatuje, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný i vzhledem k později projednávané části sbíhající se trestné činnosti. Zásadně je pak porušením pravidel o trestání vícečinného souběhu, pokud dojde k upuštění od uložení souhrnného trestu podle § 44 tr. zákoníku, ačkoliv později projednávaná trestná činnost se posuzuje podle přísnějšího ustanovení trestního zákoníku a dříve uložený trest byl uložen podle mírnějšího ustanovení trestního zákoníku (§ 43

odst. 2 tr. zákoníku a contrario), šlo-li navíc o trest odnětí svobody, který byl vyměřen pod dolní hranici trestní sazby tohoto trestu stanovenou za těžší trestný čin, jímž byl pachatel uznán vinným v pozdějším trestním řízení, pokud současně nebyly splněny a zohledněny podmínky pro uložení tohoto trestu pod dolní hranici zákonné trestní sazby podle § 40 odst. 2 nebo § 58 tr. zákoníku.

46. V daném případě, kdy odvolací soud podle § 44 tr. zákoníku upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k odsouzení obviněného rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640, jenž nabyt právní moci dne 26. 10. 2021, se postupem odvolacího soudu stal trest odnětí svobody ve výměře 5 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 2 let za první ze sbíhajících se skutků, kvalifikovaný jako trestný čin pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku, rovněž trestem uloženým za druhý sbíhající se skutek, kvalifikovaný jako pokus přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku. Ve druhém případě byl ovšem skutek právně kvalifikován jako pokus přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, který je sankcionován trestem odnětí svobody v rozmezí 6 měsíců až 3 let. Je tak nutno souhlasit se státním zástupcem, že v důsledku tohoto postupu se trest uložený obviněnému za pokus přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku ocitl mimo hranici zákonné trestní sazby, která je na tento přečin stanovena.
47. V předkládané věci přitom nelze dovodit, že by snad odvolací soud při rozhodování o trestu uvažoval o aplikaci § 58 odst. 1 tr. zákoníku a pouze opomněl toto ustanovení uvést ve znění příslušného výroku o trestu. Z odůvodnění jeho rozhodnutí mimo jiné neplyne, že by učinil závěr o tom, že by zákonem stanovená trestní sazba byla pro obviněného nepřiměřeně přísná. Ostatně ve věci nebyly dány žádné výjimečné okolnosti případu či poměry obviněného, ani jiné skutečnosti, které by umožňovaly úvahy o aplikaci jiných variant moderace trestu odnětí svobody podle § 58 tr. zákoníku. Naopak je zřejmé, že odvolací soud vědomě aplikoval přímo ustanovení § 44 tr. zákoníku, když konkrétně uvedl, že „trest uložený předchozím rozsudkem je dostatečný, a proto v souladu s ust. § 44 tr. zákoníku upustil od uložení souhrnného trestu“. Možno ještě dodat, a to se zřetelem k odkazu nejvyššího státního zástupce na judikaturu vztahující se k problematice upuštění od uložení souhrnného trestu, že v dané věci nebyly dány podmínky pro užití ustanovení § 40 odst. 2 tr. zákoníku.
48. Lze tak uzavřít, že odvolací soud upuštěním od uložení souhrnného trestu podle § 44 tr. zákoníku vzhledem k trestu odnětí svobody v trvání 5 měsíců, jenž byl obviněnému uložen rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640, porušil ustanovení § 43 odst. 2 a § 44 tr. zákoníku. Trest odnětí svobody totiž byl v konečném důsledku vyměřen mimo zákonnou trestní sazbu, kterou stanoví § 146 odst. 1 tr. zákoníku, podle nějž měl být trest ukládán. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem došlo k naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř.

K dovolání obviněného

49. Nejvyšší soud konstatuje, že obviněný své dovolání většinou založil na námitce, že odvolací soud své rozhodnutí učinil na základě skutkových zjištění, která neplynou z provedeného dokazování, neboť takové dokazování ani nebylo provedeno a skutkové

závěry odvolacího soudu se tak nachází pouze v rámci „potencialit“ a odhadů. Takto učiněné skutkové závěry se týkají možných zranění poškozené a dále úmyslu a motivu obviněného.

50. Tyto námitky bylo třeba podřadit pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. v jeho první alternativě, který dopadá na situace, kdy jsou rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů.
51. O zjevný rozpor mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými zjištěními se jedná tehdy, když skutková zjištění postrádají obsahovou spojitost s důkazy, když skutková zjištění soudů nevyplývají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení, a dále když skutková zjištění soudů jsou opakem toho, co je obsahem provedených důkazů (přiměřeně viz nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. III. ÚS 177/04, nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, a další).
52. K námitce, že odvolací soud nesprávně naznal, že pouze shodou náhod nedošlo vlivem jednání obviněného k vážnějším následkům, než ke kterým došlo, když nebyl k takovému závěru proveden jediný důkaz a odvolací soud ani nepopsal, v čem měly ony náhody spočívat, lze uvést, že v odůvodnění napadeného rozsudku (viz bod 24. rozhodnutí odvolacího soudu) je uvedeno, že by „stačila malá změna místa zásahu, a pokud by úder zasáhl např. přímo čelistní kloub, či naopak více bradu, mohlo ke zlomení čelisti skutečně dojít, případně mohl být čelistní kloub vyklouben, případně mohlo dojít k podvrtnutí krční páteře“. To jsou právě ony náhody, které mohly podle odvolacího soudu způsobit těžší následek než ten, který nastal. Vzhledem k uvedenému se tedy Nejvyšší soud neztotožňuje s obviněným, že by odvolací soud nepopsal, v čem měly náhody spočívat.
53. Pokud ale obviněný namítá, že odvolací soud nemá z čeho dovozovat, že by při malé změně okolností mohlo dojít k vážnějším zranění poškozené, ačkoliv takový závěr přesahuje odbornost soudu a je třeba pro takové konstatování vyhotovit znalecký posudek, který určí, jaký úhel úderu ve vztahu k té které části obličeje poškozené je nutný ke způsobení toho kterého zranění, je třeba uvést, že tato námitka obviněného je plně opodstatněná. Skutečně nepřísluší soudu vlastní úvahou (bez patřičného důkazního odborného podkladu) stanovit, jaké zranění mohlo být poškozené způsobeno při odlišném průběhu útoku. Ze spisového materiálu přitom vyplývá, že soud prvního stupně sice obdobnou otázku znalci MUDr. Svatavě Duchaňové a doc. MUDr. Romanu Šmuclerovi, CSc., zadal, avšak ti ji ve svém znaleckém posudku nezodpověděli. Soud prvního stupně toto opomenutí při hlavním líčení již nenapravit. Obdobné platí i pro odvolací soud.
54. Za situace, kdy není dostatečně prokázáno, jaké zranění by poškozená mohla utrpět při odlišně vedeném úderu či při jiné změně okolností útoku, pak ani není možné stanovit dobu léčení takového potenciálního vážnějšího zranění. V tomto smyslu je tak třeba přisvědčit výhradám obviněného vůči závěru odvolacího soudu o tom, že ona potenciální zranění by si vyžádala dobu léčení delší než 7 dní.
55. I s ohledem k uvedeným skutečnostem Nejvyšší soud shledal naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

56. Obviněnému pak lze dát za pravdu v tom, že odůvodnění odvolacího soudu je nepřesné v té části, kdy odvolací soud konstatuje, že obviněný vrátil poškozené úder **s plnou razancí** svých 181 cm výšky a 100 kg hmotnosti a musel si být vědom, že **silným úderem** způsobí poškozené zranění, zároveň co taktéž uvádí, že podle znaleckého posudku bylo zranění způsobeno **násilím intenzity malé až menší než střední a rozhodně nešlo o střední a vyšší intenzitu násilí** a že i úder směřovaný ze strany poškozené byl veden velmi nízkou intenzitou. Tato dvě protichůdná tvrzení, jakkoliv jsou zahrnuta do skutkové věty, tvoří v odůvodnění odvolacího soudu vnitřní rozpor.
57. Odůvodnění výroku je tak vnitřně nesourodé, čímž je nastolen i zřejmý rozpor mezi rozhodnutím a důvody, o něž odvolací soud své rozhodnutí opřel. Takový postup činí jeho rozhodnutí rozporným s právem na spravedlivý proces (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 5. 5. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2338/08).
58. I v této části Nejvyšší soud konstatuje naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.
59. Za situace, kdy dovolací soud shledal, že skutková zjištění odvolacího soudu trpí vadou zjevného rozporu s provedenými důkazy a že v dosavadním řízení nebylo provedeno dokazování dostatečné k patřičnému objasnění skutkového stavu věci (viz výše), nemohly obstát ani úvahy a závěry odvolacího soudu týkající se právní kvalifikace dosud zjišťovaného skutku, zvláště pak otázky subjektivní stránky. Nejvyšší soud proto ani neshledal za nutné se blíže zabývat otázkou zavinění obviněného.
60. Nad rámec uvedeného, k námitce ohledně nesprávného skutkového závěru o motivu obviněného, lze uvést, že Nejvyšší soud souhlasí se státním zástupcem, že motiv není zákonným znakem přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku (resp. jeho pokusu). Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. se však vztahuje pouze na rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků daného trestného činu. Takovým rozhodným skutkovým zjištěním však motiv skutečně není, když skutková podstata přečinu ublížení na zdraví jej neobsahuje.
61. Vzhledem k výše uvedenému se Nejvyšší soud touto námitkou zabývat nebude, když ani není způsobilá naplnit důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. či jiný důvod dovolání v § 265b odst. 1 tr. ř. uvedený.

V.

Způsob rozhodnutí

62. Na základě popsaných skutečností Nejvyšší soud uzavírá, že vzhledem ke zjištěným vadám, které naplňují dovolací důvody oběma dovolateli uplatněné, nemohl napadený rozsudek odvolacího soudu ve výroku, jímž bylo za podmínek § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. ř. nově rozhodnuto o vině obviněného pokusem trestného činu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 146 odst. 1 tr. zákoníku, o upuštění od uložení souhrnného trestu ve vztahu k odsouzení rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640, o povinnosti obviněného nahradit nemajetkovou újmu poškozené Mgr. Jarmile Gábové a o odkázání poškozené Veřejné zdravotní pojišťovny České republiky, regionální pobočky Ostrava, pobočky pro Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech

občanskoprávních, obstat. Proto rozhodl tak, že podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zmíněný rozsudek v uvedené části zrušil [nedotčený ponechal výrok, jímž odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. zrušil v celém rozsahu rozsudek soudu prvního stupně] a podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také všechna další rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

63. V návaznosti na to Nejvyšší soud vážil další postup v posuzované věci. Přitom musel přihlídnout k tomu, že za situace, kdy nejvyšší státní zástupce podal dovolání v neprospěch obviněného toliko proti výroku, jímž odvolací soud upustil podle § 44 tr. zákoníku od uložení souhrnného trestu (viz shora), platil by pro otázku viny v dalším řízení zákaz reformacionis in peius (zákaz změny k horšímu). To znamená, že by nepřicházelo v úvahu, co do otázky viny, rozhodnutí pro obviněného méně příznivé ve srovnání se zrušovaným rozsudkem odvolacího soudu. Obviněný by tedy mohl být v dalším řízení odsouzen, pokud by věc byla náležitě skutkově objasněna, nejhůře opět pro pokus přečinu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 146 odst. 1 tr. zákoníku, a to na podkladě skutkových zjištění vyjádřených ve skutkové větě zmíněného rozhodnutí.
64. V kontextu uvedeného mezitímního závěru Nejvyšší soud považuje za vhodné uvést i následující. Odvolací soud ve svém rozsudku dospěl k závěru, že trest uložený předchozím rozsudkem je dostatečný. Nejde přitom jenom o postoj odvolacího soudu, ale objektivně vzato jsou tu i skutečnosti, na základě kterých by nemohl být obviněnému uložen výrazně přísnější trest. Z hlediska viny je možné uzavřít, že se v posuzované věci nejednalo o závažný delikt, tím spíše, že šlo o pokus, nikoliv dokonaný trestný čin. Dále je třeba akcentovat, že od jednání, které bylo předmětem trestního stíhání a kterého se měl obviněný dopustit v září 2017, uplynula poměrně dlouhá doba, přičemž i samotné trestní řízení (i s ohledem na to, že jeho předmětem nebyla rozsáhlá či závažná trestná činnost) mělo značnou délku (což mohlo mít na obviněného vliv i ve smyslu korekce dosavadního chování).
65. Podle § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. státní zástupce může zastavit trestní stíhání, je-li trest, k němuž může trestní stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne.
66. V případě, že jiný trestný čin je ve vícečinném souběhu se stíhaným skutkem (tak tomu bylo i v posuzované věci) uplatní se dané ustanovení zejména tehdy, jestliže lze očekávat upuštění od uložení souhrnného trestu (srov. § 44 TrZ), popř. uložení souhrnného trestu jako takového (srov. § 43 odst. 2 TrZ), který by jen nepatrně nebo jen v malém rozsahu převyšoval trest již uložený (srov. rozhodnutí č. 48/1978 Sb. rozh. tr.).
67. Výše rozvedené konkrétní skutečnosti v komplexním posouzení vedou k závěru, že by v projednávané věci přicházelo (v případě uznání obviněného vinným) uložení souhrnného trestu jenom nepodstatně převyšujícího trest již uložený za sbíhající se přečin pomluvy podle § 184 odst. 1 tr. zákoníku rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2021, č. j. 71 T 121/2018-1426, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2021, č. j. 5 To 314/2021-1640. Nejvyšší soud tak uzavírá, že ve smyslu § 223 odst. 2 tr. ř. per analogiam z důvodu podle § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. je trest, k němuž by jinak mohlo trestní stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen.

68. Proto podle § 223 odst. 2 tr. ř. per analogiam z důvodu podle § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. trestní stíhání obviněného Ing. Marka Gáby, nar. 8. 7. 1977 v Ostravě, trvale bytem Za Školou 2840/10, 700 30 Ostrava-Zábřeh, pro skutek spočívající v tom, že dne 22. 9. 2017 v době kolem 16.00 hod. v Ostravě-Zábřehu, na ulici Za Školou č. 2840/10, ve společně obývaném bytě v obývacím pokoji, po předchozí slovní rozepři, týkající se nevěry, svou manželku – poškozenou Mgr. Jarmilu Gábovou, nar. 16. 3. 1979, fyzicky napadl tak, že v době, kdy na prsou oběma rukama držela notebook, obsahující údajně kompromitující skutečnosti, strčil oběma rukama do oblastí, kde držela notebook, takovou intenzitou, že upadla na záda na sedací soupravu, kde ji zalehl a snažil se jí ze sevření notebook vytrhnout, přičemž jí po dobu zhruba 30 sekund jednou rukou páčil pravou ruku a druhou rukou jí zakrýval ústa, jelikož volala o pomoc, načež poškozenou dále fyzicky napadl tak, že ji nejméně dvěma údery pěstí pravé i levé ruky udeřil do levé i pravé lící kosti obličeje a poté, co se z jeho sevření vymanila a notebook odhodila na zem, v důsledku čehož se poškodil, udeřil ji jedenkrát pěstí do obličeje do oblasti nosu, načež začala z nosu krváčet, čímž jí způsobil středně těžká poranění, spočívající v zhmoždění měkkých tkání pravé tváře se zlomeninou levého kloubního výběžku dolní čelisti s nutností mezičelistní fixace, lehký otřes mozku, podvrtnutí krční páteře bez nutnosti fixace krčním límcem a zhmoždění měkkých tkání paže oboustranně, která si vyžádala lékařské ošetření spojené s hospitalizací na klinice ústní, čelistní a obličejové chirurgie Fakultní nemocnice Ostrava od 22. 9. 2017 do 27. 9. 2017 a následnou dobu léčení v celkové délce 4 týdnů, v němž byl obžalobou Okresního státního zastupitelství v Ostravě ze dne 2. 6. 2018, sp. zn. 7 Zt 61/2018, spatřován přečin ublížení na zdraví § 146 odst. 1 tr. zákoníku zastavil.
69. Vzhledem k uvedenému způsobu rozhodnutí pak již Nejvyšší soud nemohl rozhodnout o nárocích na odčinění nemajetkové újmy, resp. na náhradu škody, které uplatnily poškozená Mgr. Jarmila Gábová, resp. Veřejná zdravotní pojišťovna České republiky, regionální pobočka Ostrava, pobočka pro Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj. To ovšem neznamená, že by daným rozhodnutím byly dotčeny nároky jmenovaných poškozených na náhradu škody, resp. nemajetkové újmy v občanskoprávním řízení nebo v řízení před jiným orgánem.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

Prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo toto usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá, v trestním stíhání se pokračuje (§ 11 odst. 4 tr. ř.).

V Brně dne 27. 3. 2024

JUDr. Vladimír Veselý v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Hana Petranová